

05.06.2015

Değerli Öğretim Üyeleri,

Değerli Konuklar,

Hepinizi saygı ile selamlıyorum.

Bilindiği üzere, üzerinde yaşadığımız bu gezegenin hızla artan nüfusu beslemekte ve barındırmakta zorlanmaya başladığını görüyoruz. Sadece bir gezegenimiz var ve onun da kaynakları artık sınırlı. Artan nüfusumuz ve ihtiyaçlarımızı karşılamak için, gezegenimiz daha fazla çabalasa da, sahip olduğu kaynaklar gittikçe azalmaktadır. Üstelik, azalan bu doğal kaynaklar her geçen gün daha da fazla kirletilmektedir. Günlük faaliyetlerimiz ve endüstrileşme sonucu ortaya çıkan sera gazlarının artışı küresel ısınmaya neden olarak bu sınırlı kaynakların kullanılamaz hale gelmesine neden olmaktadır. Küresel ısınma ile birlikte doğal felaketler daha sık görülmeye başlamıştır. Sera gazı emisyonlarındaki mevcut artışın sürmesi veya azaltılmaması, insanlar da dahil olmak üzere, yeryüzünde yaşayan tüm canlıların varlıklarını tehlikeye sokmaktadır. Eğer yaşadığımız gezegen sağlıklı bir yapıya sahipse, bizler de sağlıklı ve iyi bir yaşam sürdürebiliriz. Bu da gösteriyor ki insanoğlu ve dünyanın kaderi birbiriyle iç içe geçmiştir.

Yapılan araştırmalar, dünyamızın sahip olduğu doğal kaynakların kullanım oranının sürdürülebilir olmadığını, muhtemelen, kendini yenileme kapasitesini sonsuza kadar kaybetme noktasına geldiğini göstermektedir.

Gezegenimizin karşı karşıya kaldığı sorunlara dikkat çekmek ve çözümler üretmek için her yılın 5 Haziran günü “Dünya Çevre Günü” olarak kutlanmaktadır. Bu kutlamalar, 1972 yılından beri Birleşmiş Milletler şemsiyesi altında yapılmaktadır. Yüksek bir uluslararası katılıma sahip olan bu kutlamalara 2014 yılında 100’ün üzerinde ülke ve bu ülkelerdeki binlerce kuruluş katılmıştır.

Bu yılki kutlamalarda ana tema olarak **“sürdürülebilir kullanım ve sürdürülebilir yaşamın önemi”**nin işlenmesi önerilmiştir. Ayrıca; **“7 milyar düş, bir gezegen, dikkatli kullanın”** bu yılki kutlamaların sloganı olarak belirlenmiştir. Bu sloganın anlamı, kaynakların kullanımının ve çevresel etkilerinin oranını stabilize etme yönünde girişimde bulunurken, kapsayıcı ve sürdürülebilir ekonomik gelişmeyi cesaretlendirme olarak algılanmaktadır. Gezegenimizin kendi kendine doğal

olarak yenileme yeteneğini tekrar eski haline getirmek için bireysel olarak biz ne yapabilirsiniz? Bunun için sadece bir şey yapmaya söz verebilir miyiz? Örneğin işe bisikletle gitmek, evimizdeki yüksek enerji harcayan ampulleri, daha az enerji harcayanlarla değiştirmek, evimizde damlayan musluğun sorununu çözmek, ya da eski malzemelerimizi tekrar dönüşüme sokmak gibi. Gezegenimizin karşı karşıya olduğu devasa çevresel sorunlar ve diğer tehditler göz önüne alındığında bu gibi faaliyetler çok önemsiz gibi görünebilir. Eğer gezegenimizde yaşayan 7 milyar insanın her biri sürdürülebilir bir yaşam için pozitif bir değişim gerçekleştirdiğinde, gezegenimizin nasıl bir yer olacağını hayal edebiliyor musunuz?

Dünya çevre günü Birleşmiş Milletlerin “çevre için harekete geçmek ve dünya ölçeğinde farkındalığı artırmak” amacıyla başlattığı bir kampanyadır. Bu kampanyaya gösterilen ilgi yıllar geçtikçe artmış ve bir süre sonra halka mal olan bir küresel platforma dönüşmüştür. Kampanyanın en önemli özelliği, çevre için olumlu bir şeyler yapılmasını teşvik eden bir halk gününe dönüşmesi, çevre için oluşturulan pozitif bireysel hareketlerin müşterek toplumsal davranışlara dönüşerek gezegenimiz üzerinde katlamalı olarak ortaya çıkan pozitif etkiler yaratacağı açıktır. Buna verilebilecek en önemli örnek bireysel olarak her birimizin yarattığı besin kaynaklı atıkların miktarının azaltılmasıdır. Yaklaşık küresel besin üretiminin 1/3’ü (ortalama olarak 1.3 milyar ton) kaybedilmekte veya atık olarak çöpe gitmektedir. Endüstrileşmiş ülkelerde, Afrika ülkelerinin her yıl ürettiği kadar besin maddesi atık olarak çöpe atılmaktadır. Bu sorun, 2013 yılındaki 5 Haziran Dünya Çevre günü kutlamalarının ana gündemini oluşturmuş ve slogan olarak da “**Düşün. Yiyecekleri Korum**” seçilmiştir.

Gezegenimizin doğal kaynaklarının korunmasına katkı yapacak pozitif bireysel hareketlerin kolektif davranışlara dönüşmesiyle etkilerinin muazzam olacağı ortadadır. Bu tip davranışların çoğaltılması ve etkin hale gelmesinde, çevresel sorunların ortaya çıkmadan önlenmesinde ve sorunların çözümünde gerekli olan bilimsel ve eğitimsel açıdan üniversitelere önemli görevler düşmektedir.

Çukurova Üniversitesi olarak, çevre sorunlarına duyarlı, doğal kaynakların sürdürülebilir ve akılcı kullanımı yönünde yapılan bilimsel çalışmalara her zaman destek verdik ve vermeye de hazırız. Özellikle, doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı yönünde kampüs yaşamında da topluma örnek olabilecek uygulamaları da hayata geçiriyoruz. Bunlar içerisinde en önemlileri; üniversitemiz yemekhanelerinde ekmek ve yemek israfının azaltılmasına yönelik uygulamalar, bisiklet kullanımını özendirerek araç kullanımından kaynaklanan hava kirliliğini azaltmak için kampüs içerisinde bir

bisiklet yolu ağı oluşturulmuştur. Ayrıca, üniversitemiz kampüsü içerisinde bulunan Ç.Ü. Ali Nihat Gökyiđit Botanik Bahçesinin üniversitemize kazandırılması ile doğada nesli tükenmekte olan bitkisel gen kaynaklarımızın korunduğu ve çevre bilincinin oluşturulduğu bir Bitkisel Araştırmalar Merkezi kurma çalışmalarımız devam etmektedir.

Bu vesile ile üniversitemiz fahri doktorasına sahip olan sayın Ali Nihat GÖKYİĞİT'e bu konuda, uzun yıllardır üniversitemize vermiş olduğu destek için huzurlarınızda teşekkürlerimi sunmak isterim.

Sonuç olarak, gezegenimiz bizim yaşam kaynağımız. Eğer varlığımızı bu gezegende devam ettirmek istiyorsak onu korumayı öğrenmek zorundayız. Dünyamızı daha iyi koruyabilmek için mevcut yaşam tarzımızı ve alışkanlıklarımızı tekrar gözden geçirmek zorundayız. Toplantıya katılımınız için tekrar çok teşekkür eder, saygılarımı sunarım.

Prof.Dr. Mustafa KİBAR
Çukurova Üniversitesi Rektörü